

Nederlandse
Zorgautoriteit

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Staatssecretaris drs. P. Blokhuis
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Newtonlaan 1-41
3584 BX Utrecht
Postbus 3017
3502 GA Utrecht
T 030 296 81 11
F 030 296 82 96
E info@nza.nl
I www.nza.nl

Behandeld door
Toezicht & handhaving

Telefoonnummer
030 296 81 11

E-mailadres
info@nza.nl

Kenmerk
335813/519164

Onderwerp
Informatiekaart wachttijden ggz juni 2019

Datum
5 juli 2019

Geachte heer Blokhuis,

Met deze brief bieden wij u de "Informatiekaart wachttijden ggz" aan. Deze informatiekaart is vastgesteld door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) op 2 juli 2019.

In de Informatiekaart geven wij inzicht in de actuele stand van de wachttijden in de ggz. En we geven de ontwikkeling van de wachttijden in de periode november 2018 tot en met mei 2019 weer. Als basis dienen de door zorgaanbieders aangeleverde wachttijden zoals beschreven in de Transparantieregeling zorgaanbieders ggz, NR/REG-1917¹ (hierna: Transparantieregeling).

In deze brief geven wij weer wat wij vinden van de waargenomen ontwikkeling, wat wij van betrokken partijen verwachten en wat de NZa doet om de wachttijden tegen te gaan.

Wat zien wij?

Voor een aantal diagnosegroepen lijkt een dalende trend ingezet met betrekking tot de gemiddelde totale wachttijd. De gemiddelde totale wachttijd voor de basis-ggz blijft met een landelijk gemiddelde van 9 weken op hetzelfde niveau als eind 2018 binnen de Treeknorm van 14 weken. De diagnosegroepen waar patiënten het langst moeten wachten zijn net als eind vorig jaar Pervasieve stoornissen en Persoonlijkheidsstoornissen. De diagnosegroep Pervasieve stoornissen valt hierbij het meest op door een stijging van de gemiddelde totale wachttijd van 4 weken ten opzichte van de wachttijd in november 2018.

¹ https://puc.overheid.nl/nza/doc/PUC_240678_22/1/

De stijging bij de andere diagnosegroepen waar de Totale wachttijd in mei 2019 hoger is dan in november 2018 beperkt zich tot ongeveer een week. In mei 2019 overschrijden, net als eind 2018, 3 diagnosegroepen de Treeknorm van 14 weken. In maart waren dit 6 diagnosegroepen. Net als eind 2018 gaat het in mei 2019 om de diagnosegroepen Aandachtstekort- en gedragsstoornissen, Persoonlijkheidsstoornissen en Pervasieve stoornissen.

Kenmerk
335813/519164

Pagina
2 van 4

Wat vinden wij hiervan?

Wij zien dat wachttijden in de ggz een hardnekkig probleem zijn. Partijen zijn al lange tijd met elkaar aan de slag om de wachttijden in de ggz terug te dringen. De neerwaartse trend die op sommige diagnosegroepen lijkt ingezet is de ontwikkeling die we willen zien. De toename van de wachttijd bij de diagnosegroep Pervasieve stoornissen doet onze zorgen met betrekking tot deze specifieke zorg toenemen. De NZa benadrukt dat de activiteiten in de nieuwe regionale plannen van aanpak ondersteund door de Landelijke Stuurgroep, in combinatie met een maximale inspanning van zorgverzekeraars en aanbieders, de wachttijden op alle diagnosegroepen daadwerkelijk structureel moeten gaan terugdringen. Patiënten hebben recht op tijdige en passende zorg.

Wat doet de NZa?

Toezicht verzekeraars met betrekking tot wachttijden

Wij focussen ons op zorgverzekeraars vanuit ons toezicht op de zorgplicht. De IGJ richt zich op zorgaanbieders vanuit haar toezicht op de kwaliteit van zorg.

In juni heeft de NZa opnieuw onderzoek gedaan bij zorgverzekeraars om vast te stellen of verbeterpunten, geconstateerd bij de onderzoeken in 2018, voldoende worden opgepakt. Bij onvoldoende verbetering zullen wij verder stappen zetten zoals openbaarmaking en het geven van een aanwijzing. Een voorbeeld van een aandachtspunt waarvan we verwachten dat zorgverzekeraars hierop geïnvesteerd hebben is het inzicht in de wachttijden. Zonder dit inzicht kunnen zij in onze ogen niet voldoende gericht en effectief actie ondernemen om te zorgen dat patiënten (hun verzekerden) tijdig de zorg krijgen die zij nodig hebben. Het kan dus zijn, afhankelijk van wat we aantreffen, dat we na onze controles rond juni bekendmaken welke zorgverzekeraars in onze ogen onvoldoende hebben gedaan om zelf voldoende scherp inzicht te hebben in de wachttijden om hun verzekerden goed te kunnen helpen.

We ontwikkelen ook onze samenwerking met de IGJ. Daarbij starten we in die regio's waar de wachttijdproblematiek het meest weerbarstig is. Binnen die regio's zullen de NZa en de IGJ ieder haar eigen toezicht op de (netwerken van) zorgverzekeraars en zorgaanbieders uitvoeren. We onderzoeken of er voldoende (gezamenlijke) inzet wordt gepleegd om de wachttijden te reduceren. Door deze aanpak wordt betere samenwerking tussen de verschillende partijen in het netwerk in de regio's bevorderd. Door daar waar het goed gaat te stimuleren en daar waar de inzet achterblijft op te treden.

Herzien Transparantieregeling

Uit ons intensieve contact met betrokken partijen is gebleken dat zorgaanbieders de berekeningsmethodiek van de wachttijden als complex ervaren. Het berekenen en aanleveren van wachttijden kan eenvoudiger. Daarom zijn wij voornemens om onze Transparantieregeling op dit vlak te herzien. Op 16 en 30 april jl. hebben zogeheten expertsessies plaatsgevonden met branchepartijen en experts uit hun achterban. Het resultaat van deze sessies wordt momenteel middels een voorstel geconsulteerd in het GGFZ-overleg. Het herzien van de Transparantieregeling wachttijden ggz zal in juli 2019 zijn afgerond.

Kenmerk
335813/519164

Pagina
3 van 4

Monitoren en ontsluiten van wachttijden

We blijven de wachttijden monitoren. De NZa vindt het echter ook belangrijk dat alle betrokken partijen een structureel en actueel inzicht hebben in de wachttijden. Zij zijn immers degenen die continu moeten acteren op de zichtbare trends in de wachttijden. Daarom werkt de NZa er samen met het RIVM aan om de, door de NZa vastgestelde, wachttijden, op landelijk en regionaal niveau zichtbaar te maken. Dit gaat via het platform dat daar in eerste instantie voor bedoeld is: de website van het RIVM (www.volksgezondheinzorg.info). Daarnaast zorgen we ervoor dat deze informatie over wachttijden ontsloten wordt via de website "De Staat van Volksgezondheid en Zorg" (in het vervolg: "De Staat"). Beide informatieplatforms zijn speciaal ontwikkeld voor beleidsmakers om relevante cijfers centraal met elkaar te delen.

Naast beleidsmakers zoals ambtenaren op het Ministerie van VWS zijn patiënten een andere belangrijke doelgroep, maar wel met een andere informatiebehoefte. De wachttijden op zorgaanbiedersniveau blijven beschikbaar via de website www.kiezenindeggz.nl. De NZa streeft ernaar om deze cijfers op termijn ook zichtbaar te maken via het platform Zorgkaart Nederland van Patiëntenfederatie Nederland. Dit platform is speciaal ingericht voor patiënten. Bovendien bevindt zich hier meer relevante informatie voor patiënten over zorgaanbieders in andere zorgsectoren.

Toezicht op naleving transparantieregeling

We zien dat de meerderheid van de ggz-aanbieders, verantwoordelijk voor ongeveer 90% van de totale omzet, de Transparantieregeling naleeft. Hierdoor vertrouwen wij erop dat de beschikbare data een goed beeld geeft van de wachttijden in de ggz. Voor het deel van de ggz-aanbieders dat de Transparantieregeling nog niet naleeft, passen wij maatwerkinterventies toe. Uit ons intensieve contact met betrokken partijen is gebleken dat er drempels worden ervaren om wachttijden aan te leveren. Ons toezicht richt zich dan ook in eerste instantie op het wegnemen van deze drempels indien mogelijk, bijvoorbeeld door de Transparantieregeling gemakkelijker uitvoerbaar te maken. Daarnaast zijn er ook aanbieders die structureel geen inzicht in hun wachttijden geven. Ook voor deze groep zal de NZa maatwerkinterventies inzetten. Wij kunnen waar dat nodig en effectief is de naleving bevorderen door formele toezichtinstrumenten in te zetten. Deze maatregel moet echter wel altijd proportioneel zijn.

Aanscherpen inzicht in regionale wachttijden

Om het resultaat en de effectiviteit van de regionale aanpak om de wachttijden terug te dringen en dit samen met de Landelijke Stuurgroep goed te kunnen monitoren, werken we samen met o.a. Vektis aan een zo scherp mogelijk beeld van de regionale ontwikkeling van de wachttijden. Op het moment dat we dit beeld hebben is ons streven dat deze cijfers structureel ontsloten worden via de website www.volksgezondheidszorg.info van het RIVM.

Kenmerk
335813/519164

Pagina
4 van 4

Hoogachtend,
Nederlandse Zorgautoriteit,

dr. M.J. Kaljouw
voorzitter Raad van Bestuur